

[Bodil Koch.]

ligt, at Sovjet er også villig til at drøfte andre forslag end det af dem selv fremsatte. Kun ved endeløs, ja, næsten overmenneskelig tålmod kommer vi videre ad fredens vej. Jeg er klar over, at de forhandlere fra vest, der har forhandlet i disse år, synes, at de er næsten ved deres tålmodts ende. Jeg kan godt se, at et afrustet Vesttyskland overfor et Østtyskland under Sovjets hænder er et stort risikomoment i verdens øjeblikkelige situation. Udenrigsministeren sagde i går, at Tyskland som et militært tomrum ville betyde en fare for freden. Man kan også sige, at et oprustet Tyskland betyder en fare for freden, men hvilken afgørelse i dag rummer ikke et yderliggående risikomoment? For øjeblikket lyser forvirringen ud af forhandlingerne om Vesttysklands forhold så tydeligt frem, at det ville være skæbnesvangert at tage afsluttende stilling indenfor den måned, der er tale om. Den amerikanske østasiens ekspert Lattimore siger i sin sidste bog, som er skrevet i 1950, at det er nødvendigt, at USA fører magtpolitik i dag, for aldrig har magtghederne og magtkomponenterne været så store som i dag og så lette at bevæge, men, føjer han til — jeg beder om tilfaldelse til at citere —:

„for at føre sund magtpolitik må man vide, at også magt har sine grænser. Det er lige så farligt at føre magtpolitik uden et klart kendskab til magtens grænser, som det er at fyre en kanon af med for stor en kugle.“

Jeg kan ikke lade være med at synes, at det er ligesom et billede på verden i dag. Det er det, vi er ved at gøre både fra øst og fra vest. Vi inddrager Vesttyskland under det vestlige forsvarsområde, på samme tid træder den japanske fredstraktat i kraft, der må være en brand i næsen på både Rusland og Kina. Hvordan tænke sig, at vi kan vinde freden ad disse veje? Asiens og Europas skæbne hænger i dag nøje sammen, så meget har vi dog forstået. Det er Asiens problemer, der er de primære. Er det ikke hemmeligheden ved det dunkle spil, som vi ikke kan overskue? I Asien har Vesten under USAs førerskab ikke haft en heldig hånd de sidste år, derom er vi vist alle enige. USAs Asienpolitik og Kinapolitik giver en altfor gunstig baggrund for Sovjets udenrigspolitik i dag.

Jeg skal ikke gå mere i enkeltheder, om end jeg mener, det var nyttigt, om vi på en helt anden, dybtgående måde diskuterede disse ting; vi ligesom spiller på overfladeargumenter og har altfor lidt tid og altfor lidt viden. Vi menige medlemmer, der skal give vor stemme ved afgørelserne, hærger

af mangel på viden. Men så meget har vi dog set, at det altid er de militærstrategiske synspunkter, der vinder sejr over den politiske ræson i disse år ved milepæl efter milepæl på vor vanskelige vej. Det er forståeligt, men jeg synes, vi må gøre, hvad vi kan for at bremse og begrænse denne udvikling. Kort efter at den sidste sovjetnote var kommet, udtalte udenrigsminister Eden i Glasgow, at nu kunne man ikke bruge tiden til tidsspildende forhandlinger, der forsinkede genoprustningen, men det, synes jeg, er dog at stille tingene på hovedet. Atlantpagtens mening var dog vel den, at der skulle skabes en bedre magtbalance, for at man kunne nå til forhandlinger. Ellers er vi virkelig kommet ind i en ond cirkel, der aldrig holder op at løbe rundt.

Nu er der kommet et nyt tilbud fra Sovjet, måske taktisk bestemt, hvad ved vi, men handler vi ikke allesammen taktisk? Tilbudet er dog præget af en ny tone og har helt nye momenter. Lad os prøve på at forårsage, at der tages hensyn til det. Den højtærede udenrigsminister sagde i sin tale i dag, at han ville henvende sig til vestmagtens ambassadører, men hvorfor ikke henvende sig direkte til regeringerne? Har vi ikke allesammen en fornemmelse af, at det haster? Vestmagterne vil gerne forhandle, siger man; de vil forhandle med Sovjet igen, har man forstået, men først efter Tysklands traktaternes afslutning. Har vi ikke her en parallel til de forhandlinger om FN, som blev så umådelig vanskelige, og til alle års vanskelige forhandlinger, fordi forhåndsatmosfæren dengang i San Francisco var ødelagt på grund af afgørelsen om de strategiske baser? Det er ikke en antagelse, jeg selv står og slynger ud, men Byrnes siger selv i sin bog, at vanskelighederne i San Francisco blev store netop på grund af denne afgørelse. Tysklandstraktatens afslutning vil skabe en ugunstig atmosfære om senere forhandlinger om Tysklands enhed, det tror jeg ikke der kan være nogen som helst tvivl om, og jeg forstod, at man fra de forskellige sider var enig i det initiativ, der er taget af den engelske labour-bevægelse. Jeg henstiller derfor endnu en gang til udenrigsministeren at overveje, om vi ikke i denne situation mere aktivt burde handle ved en henvendelse til regeringerne.

Formanden: Jeg skal her afbryde forhandlingerne.

Folketingets næste møde afholdes i dag, onsdag den 7. maj, kl. 13³⁰ med følgende dagsorden: